

Ölçme ve Değerlendirme Genel Yeterlik Algısı Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ölçme ve Değerlendirme Genel Yeterlik Algısı Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28041>

Özet

Ölçme ve Değerlendirme Genel Yeterlik Algısı Ölçeği (ODGYAÖ), öğretmen adaylarının ölçme ve değerlendirme süreçlerine ilişkin genel yeterlik algılarını belirlemek amacıyla geliştirilmiş bir araçtır. 2008 yılında Zekeriya Nartgün tarafından geliştirilen bu ölçek, adayların yeterlik düzeylerini üç ana alt boyutta toplam 24 madde üzerinden ölçmektedir. Ölçek, özellikle eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin mesleki yeterliklerinin kritik bir bileşenini oluşturan bu alandaki algılarını nicel olarak saptamaya hedefler.

Ölçeğin geliştirme çalışması, kapsamlı geçerlik ve güvenirlik analizlerini içermekte olup, elde edilen yüksek iç tutarlılık katsayıları ve anlamlı madde-toplam korelasyonları, ölçeğin psikometrik açıdan sağlam olduğunu göstermektedir. ODGYAÖ, 5'li Likert Ölçeği formatında puanlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ölçme ve Değerlendirme, Yeterlik Algısı, Öğretmen Adayları, Ölçek Geliştirme, Cronbach Alpha, Psikometrik Özellikler

Yazarlar

Zekeriya Nartgün

Amaç

Ölçme ve Değerlendirme Genel Yeterlik Algısı Ölçeği'nin temel amacı, öğretmen adaylarının eğitim ve öğretim süreçlerinde hayati önem taşıyan ölçme ve değerlendirme konularındaki genel yeterlik algılarını ve öz yeterlik inançlarını belirlemektir. Bu algıların saptanması, eğitim programlarının ilgili yeterlik alanlarına odaklanmasını sağlamak ve adayların mesleki gelişim ihtiyaçlarını tespit etmek için kritik bir öneme sahiptir.

Ölçek, öğretmen adaylarının kendilerini ne ölçüde "yeterli" veya "yetersiz" hissettiklerini, temel kavramlardan istatistiksel çözümlenmeye kadar uzanan geniş bir yelpazede değerlendirmelerine olanak tanır.

Yapı

Ölçek, öğretmen adaylarının ölçme ve değerlendirme alanındaki yeterlik algısını ölçen üç ana alt boyuttan oluşmaktadır. Toplam 24 maddeden oluşan bu yapı, alandaki teorik bilgi ve pratik uygulama becerilerini kapsar.

Alt boyutlar ve madde dağılımları şunlardır:

Temel Kavramlar (6 Madde): Doğrudan, dolaylı ve türetilmiş ölçme gibi temel ölçme kavramlarına ilişkin yeterlik algısının ölçer.

Ölçme Teknikleri (9 Madde): Kazanımın yapısına uygun soru yazma, uygulama ve puanlama gibi pratik ölçme tekniklerine yönelik yeterlik algısının inceler.

İstatistiksel Çözümleme Ve Raporlaştırma (9 Madde): Frekans dağılımları ve grafiksel gösterimler dahil olmak üzere, ölçme sonuçlarının istatistiksel analizi ve raporlaştırılması konusundaki yeterlik algısının değerlendirir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışması, maddelerin ölçeğin bütünüyle olan ilişkisini inceleyen madde-toplam korelasyonları üzerinden gerçekleştirilmiştir. Analizler sonucunda, maddelerin her birinin ölçeğin bütünü ile olan korelasyon katsayılarının (r) 0,552 (m18) ile 0,890 (m19) arasında değişimi tespit edilmiştir.

Bu korelasyon değerlerinin tamamı, 0,01 düzeyinde istatistiksel olarak manidardır. Bu durum, her bir maddenin ölçülmeye çalışılan özelliklerle, ölçeğin bütününe ölçmeye çalışılan özelliğin aynı olduğunu, dolayısıyla tüm maddelerin nihai ölçek yapısında yer alabilecek nitelikte olduğunu ve ölçeğin yüksek bir yapısal geçerliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlilik analizleri hem iç tutarlılık hem de test-tekrar test yöntemleri kullanılarak yapılmıştır. İç tutarlılık güvenirlilik katsayısı olarak hesaplanan Cronbach Alpha değeri, ölçeğin bütünü için 0,87 olarak bulunmuştur. Bu değer, ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu kanıtlamaktadır.

Alt faktörler bazında Cronbach Alpha değerleri ise şöyledir: Birinci faktör için 0,84; ikinci faktör için 0,79; ve üçüncü faktör için 0,77. Test-tekrar test güvenirliliği tespiti amacıyla, ölçeğin nihai formu 20 kişilik bir öğrenci grubuna 20 gün arayla iki kez uygulanmıştır. İki uygulama arasındaki korelasyon katsayısı 0,91 gibi oldukça yüksek bir şekilde bulunmuştur, bu da ölçeğin zaman içinde kararlı sonuçlar verdiğini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçme ve Değerlendirme Genel Yeterlik Algısı Ölçeği, geliştirme çalışması sonucunda üç alt boyuttan oluşan bir yapı sergilemektedir. Bu üç faktörlü yapı, öğretmen adaylarının ölçme ve değerlendirme yeterliklerini teorik bilgi, pratik uygulama ve sonuçların analizi olmak üzere farklı bilişsel ve beceri düzeylerinde ayrıştırmaktadır.

Faktör analizi, ölçeğin 24 maddesinin bu üç boyuta ayrıldığına dair: Temel Kavramlar (6 madde), Ölçme Teknikleri (9 madde) ve İstatistiksel Çözümleme Ve Raporlama (9 madde). Bu ayrıma, ölçme ve değerlendirme yeterliğinin çok boyutlu doğasını yansıtmaktadır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Öz Yeterlik Algısı Ölçeği)

Format: 24 maddelik, 3 alt boyutlu anket formu.

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Öğretmen Adayları.

Yaş Grubu: Üniversite öğrencileri (Genellikle 18-25 yaş aralığı).

Popülasyon Detayları: Eğitim Fakültelerinde öğrenim görmekte olan öğretmen adayları.

Test Metodolojisi: 5'li Likert Ölçeği kullanılarak öz değerlendirme yöntemi. Derecelendirme şu şekildedir: 5=Çok yeterliyim, 4=Yeterliyim, 3=Orta düzeyde yeterliyim, 2=Yetersizim, 1=Çok yetersizim.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Psikolojisi, Mesleki Yeterlik, Öğretmen Eğitimi, Öz Yeterlik, Ölçme ve Değerlendirme, Ölçek Geliştirme, Güvenirlilik

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: nartgun_z@ibu.edu.tr

İletişim Adresi: Zekeriya Nartgün (Sorumlu Yazar).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2008.

Ölçek, akademik bir dergide yayımlanmıştır ve bilimsel araştırmalar için yazarın izniyle kullanılabilir. Ticari kullanım veya büyük ölçekli uygulamalar için yazar Zekeriya Nartgün ile iletişime geçilmesi önerilir.

Orijinal makalenin ve ölçeğin PDF dosyası buradan indirilebilir: [ogretmen-adaylari-icin-olcme-ve-degerlendirme-genel-yeterlik-algisi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Nartgün, Z. (2008). Öğretmen adayları için Ölçme ve Değerlendirme Genel Yeterlik Algısı Ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2).

Makalenin orijinal bağlantısı: efdergi.ibu.edu.tr

Ölçme ve Değerlendirme Genel Yeterlik Algısı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

3 alt boyut 24 madde

Temel Kavramlar (6 m): Doğrudan, dolaylı ve türetilmiş ölçme

Ölçme Teknikleri (9 m): Kazanımın yapısına uygun soru yazma, uygulama ve puanlama

İstatistiksel Çözümleme Ve Raporlama (9 m): Frekans dağılımları ve grafiksel gösterimler